

ԿՐՈՆԱԿԱՆ

«ՕՐԶՆԵԱԼԴԻ ԿԱՆԱՅՍ»

(ՂՈՒԿ. Ա. 42)

Եթէ երբեք մեզի, սոսկական մահա-
նացուներու, առիթն ու պատենթիւնը
տրուած ըլլար որոշելու այն կինը, որու
արգանդին մէջ պիտի սաղմաւորուէր մեր
էութիւնը, անտարակոյս որ բացի մար-
մնական գեղէն ու հրապոյրէն, պիտի ու-
ղէինք զայն օժտուած տեսնել մարդկային
նկարագրի բոլոր բարեմասնութիւններով:

Իսկ երբ հարցը կը վերաբերի Բրիտ-
տոսի, ա՛յ կասկած չի մնար գերազանց
սրբութեանն ու անարատութեանը մասին
այն կոյսին՝ որմէ լոյս աշխարհ պիտի

զար մանկացեալ Փրկիչը մարդկութեան:

Ենթադրենք պահ մը թէ Տիրամայրը
զերծ չըլլար մեղքի տիրակալութենէն:
Ի՞նչ անրնական կացութիւն մը պիտի
ստեղծուէր, երբ Աստուածորդին հարկին
ներքեւը զտնուէր հասարակ ժողովուրդի
կարգին ի՛ր իսկ մօրը մեղքերուն թողու-
թիւն շնորհելու:

Բանն Աստուծոյ սաղմաւորուեցաւ
խոնարհ կոյսի մը արգանդին մէջ, հա-
մեստ ու անշուք յարկի մը տակ: Աստու-
ծոյ Խօսքը (Բանը — Logos) Աւետարանի
էջերուն չքացուած, դէպի մեր աշխարհը
իր քայլերը կ'առնէր Մարիամի սրբազ-
նատուրը արգանդէն: Աստուածաշունչի
տառին լոկ կապուած, անկէ դուրս մնա-
ցող ամէն աւանդութիւն ու հրաշապա-
տում դրուագ անտեսող ազանդամիտներ
ինչպէ՞ս կ'ընդունին սրբութիւնը գրքին՝
ուրկէ կը խօսի Բանը և կը մերժեն սըր-
բութիւնը էակին՝ ուրկէ մարմին կ'առնէ
ու կը ծնի նոյն այդ Բանը:

որպէսզի միանայ նոյն երազանքներով ապրող իր Սովետ. Հայաստանի եղբայր-
ներուն և քոյրերուն՝ որոնցմէ բաժնուած էր անարդար և սխալ որոշումով մը:

Այս տարուայ փետրուարին սկիզբ առին Ղարաբաղի (Ստեփանակերտ)
և Երեւանի զանգուածային ցոյցերը մինչև կէս միլիոնով: Օտար թերթեր իրենց
առաջին էջերը տրամադրեցին: Ռուս մտաւորականութիւնը իր համակրանքը
ցոյց տուաւ Հայ ժողովուրդի նկատմամբ: Պահանջը անկախութիւն մը չէր,
այլ վաթսունհինգ տարիներ իրենց հոգեւոր, մտային, մշակութային անցեալէն
բաժնուած երկու եղբայրներ կրկին կ'ուզէին միանալ:

Գերագոյն Սովետի որոշումը այս ուղղութեամբ հայուն համար ժխտա-
կան եղաւ:

Ղարաբաղցի իրաւականօրէն ըմբոստացաւ Գերագոյն Սովետի առած
որոշումին դէմ: Ցոյցեր և զործադուլներ իր իրաւունքն էին:

Ղարաբաղցի չէ լուծ և պէտք չէ լուէ: Բ. Համաշխարհային Պատե-
րազմին իր հերոսներուն թափած արեան զինը պէտք է վճարուի:

Եթէ Սովետական կարգերը արդարութիւն և հաւասարութիւն կը քա-
րողեն, թող անիկա դուրս գայ թուղթերու ծալքերէն և դառնայ իրականու-
թիւն, տալով Ղարաբաղցիի պահանջին արդար լուծում մը:

Եթէ անցեալի վարչաձեւը Ղարաբաղցի ըռնի և ճնշման տակ լռեցուց,
սակայն ընկեր Կորպաչովի բարիփոխութեանց հաւաստիացումը պէտք է ցոյց
տայ Ղարաբաղցիին արդար սպասումը՝ զրական զեանի վրայ պսակելով:

Գ. Ա. Գ.

Շատ ենք խօսում այս էջերէն ինքնանշուր ու նորարար ժողովրդագիտութիւններու բանաձեւած միտաւորութեան ու ամօթալի կեցուածքին մասին հանդէպ Ս. Ասատու. ծածնի կուսութեան ու բարեխօսութեան: Պիտի չըսէինք ամօթալի, եթէ մարդկային ցեղին Եւրոպայի դաշնութեւր սրբազրոյ ու սրբութեան ու կատարելութեան գերազանց աստիճանին հասած Եկեղեցւոյ Մօր հանդէպ անոնց կեցուածքն ու վերաբերմունքը մօր շնորհ զէթ Գուրանին մէջ անոր հանդէպ պարզուած կեցուածքէն ու վերաբերմունքէն:

Սուրբ Գրական համարները կամայականօրէն մեկնող և ամէն օր դաւանական ծուռ ու մտայնածին տեսութիւններով Եկեղեցւոյ հաւատաւոր ու բարեմիտ անդամները մոլորեցնել — մարդորսութեան ժամանակավրէպ ակտիւութիւններէ առաջնորդուած — ձգտող բանասերներ վերջերս հրապարակ հանած են այսանդակ տեսութիւն մը, առաջ քննելու համար յետ Քրիստոսի Տիրամօր դաւաններ ունեցած ըլլալու վարկածը, իբր թէ ենթադրեալ այդ զգաւակները լքած ըլլալին իրենց մայրը իր բախտին ու շարունակած մնալ նազարէթ: Եւ այդ էր պատճառ որ խաչի բարձունքէն Յիսուս Եւֆրատէն յանձնած ըլլար իր մայրը:

Մարդ կ'ապշի այսպիսի մարդոց որքան շարամտութեան՝ նոյնքան տնտարակութեանը վրայ: Այդպիսիներ փոյթ չեն ընել երբեք թէ, իրենցմէ թակարդուածներէն բացի, անոնք իրենց այս անկշտագատ նայուածքով իրենց վրայ կը հրաւիրեն Առաքելական Եկեղեցիներու ողջամիտ գաւակներէն սմանց արգահատանքը և սերիշներու գայրոյթը, իսկ ուղղափառ հաւատքով յաւերժութեան սեմէն անցած սերունդներուն արդար ու արիւնապատգամ անէժքը, իբր ցաւագին Տիրամօր որտին ինչպէս Եկեղեցւոյ վերականգնած մարմինը վրայ նոր խոցեր յառաջացնողներ:

Նորարարները (քսուր Սրբանանինն է) տակաւին կը բարբառին թէ Մարիամ Յիսուսի մայրը կը նկատուէր այնքան տաք միայն, որքան տաքն որ երկուքն ալ կը բնակէին նոյն յարկին տակ: Քրիստոսի մկրտութենէն հետք, ան կը դողրէր

իր այդ գերէն, զատուելու համար հասարակ կիներու շարքին: Բայց Մարիամի Տիրոջմէ արուած շնորհն ու պատիւը զգտեր շնորհս յԱստուծոյ» (Ղուկ. Ա. 30) չեն պատկանիր որոշ ու սահմանափակ ժամանակի մը, այլ կ'անդրանցնին դարերը, մինչև ժամանակներու վախճանը:

Ինչպէ՞ս մոռնալ այս առթիւ խօսքը կաթողիկէ բարձրաստիճան հոգեւորականին, ուր կ'արգահատէր Առաքելական Եկեղեցիներէն բաժնուած Եկեղեցիներուն, զանոնք նկատելով մօր մը գաւազնու հովանիին ու պաշտպանութենէն զրկուածներ: Ու գիտենք թէ որքան արտաւէ մթնոլորտը այն յարկին՝ ուրկէ բացակայ է մօր մը քերթիկ չունչն ու գործը:

Աւելորդ չենք նկատեր հոս ընել սրտառուչ պատմութիւնը Աւստրալիացի մանուկին, որուն իր Բողոքական մօրմէն խստիւ կ'արգիւտէր կրկնել Վարդաբանի Ողջոյն քեզ Մարիամը, զոր ան սորված էր կաթողիկէ դրացիին փաքիկներէն: Փաքիկը օր մը Ս. Գիրքը կարդացած տեսնել կը գտնէ այդ բառերը Աւստրալիէին վրայ: Զի յաջողի անշուշտ մայրը տարահամոցել: Բայց տարիներ հաջորդը պատահած ծանր հիւանդութեան պարագային, կը յաջողի մղել մայրը դիմելու Ս. Կոյսին բարեխօսութեան: Փաքիկին անակնկալ ապաքինութեւր դարմանքի կը մատնէ գիտութեան մարդերը, իսկ ամբողջ բնասանքը կը գտնայ գիրկը կաթողիկէ Եկեղեցւոյ: Տղան յետագային կը հասնի եպիսկոպոսութեան աստիճանին:

Կրօնական մեր յոգուածներով փորձած ենք միշտ խօսիլ ընթերցողի սրտին ու զգացումներուն: Այս անգամ դիմեցինք առաւելորար անոնց բանականութեան: Վասնզի համոզուած ենք թէ բաւարար չէ կոյր հաւատքը քրիստոնեային համար, այլ անհրաժեշտ է նաև գիտակցութիւնը մեր կրօնքի և ուղղափառ դաւանութեան էական կէտերուն: Այնպէս կրնանք տառանդի և մոլորիլ ամէն փչող հովերէ՝ որոնք տանել մը ի վեր սկսած են լսելի ընել իրենց հիւանդագին սուրբը մէկէ տեղի ուղղութիւններէ:

ԳԼԵՆԻՍ Լ. ՃԻՆԻՎԵԶԵԱՆ